

Świadek Jęży Groszler:

1315 - 95-
98

Oboi u którego byłem był obcemu pracy przy mure-
wej przy fabryce metalu w jej prowadzonej u Ceg-
sto chowu przez firmę „Hasag”

Pyt.: Pod czyją komendą pracowali „Hasag” u Ceg-
sto chowu?

Sw.: Zarówno getto jak i „Hasag” były pod komendą
hauptmanna Degenhardta. Mnie zatrudniono
po likwidacji cegsto chowu getta. Ja po-
mógł tam jako lekarz.

Pyt.: Gdzie było tydzień u tym obowie?

Sw.: U tym obowie było 4 tygodnie ludzi. Była to
fabryka Felcerów.

Pyt.: Co się tam produkowało?

Sw.: Kule, amunicję.

Pyt.: Co się wie o tej sprawie?

Sw.: W obowie tej fabryki był Degenhardt, który
był ostojliwym bezwzględny, ale posiadał
trochę ludzkich uczuć, nie był sadystą.
Były wypadki kiedy litował się nad olbrzymi,
niezgodnie wstawali do niego. A wtedy
wstąpił była takaś do Słabliki, do tego
były wyrwane od niego olbrzymi. On wstaw
olbrzymi, ponieważ nie był pozbawiony ludzkich
uczuć. Myszę widzieć, że nie może on
wiele zrobić, bo jest pod presją i kontrolą
Radomskiego. Musiał wykonywać rozkazy, które
przychodziły z Radomskiego. Sierżantem uwi-
plenił się to przy likwidacji getta. Komenda-
nt był dowodzącym getta był przyjacielem
Degenhardta. Komendant ten otrzymał
rozkaz zgodzenia Kopmistrza, który był
„Judenrat” w getcie. Kopmistrz był w przy-
jaźni z Degenhardtem.
Kiedy Degenhardt otrzymał rozkaz z Radomskiego
zgodzenia go, latami jak naleweć, nie
mogę sobie znaleźć miejsca i powiedzieć,

że musi wykazać rożkę, bo to jest rożka
z Radomia. Sam tego rożka wykazać
nie mógł i dał rożkę sieni autowi Libet.
sołtysowi i on ten rożek wykazał.

Imu: Czy to było w czasie likwidacji getta?

Imu: Nie, - w czasie likwidacji inteligencji
żydowskiej w getcie. Spracowali w dzień
„bohaterów germanistów”, w tym dniu bo-
wien wędrowną pogaiście obywateli, po-
strzelone jest trzech, postrzelone są oficerzy.
W dniu 20 marca 1943 r. t. m. w tym dniu
bohaterów” został oty many rożka, i
inteligencja żydowska z „Hasagą” ma
być zgładzona. Na dwa tygodnie przed-
tem ukazały się ogłoszenia, aby wszyscy, kto-
ry posiadają wyświe wskazywać zgło-
sili się, bo będzie wyniszczone całe
niemieckie. To były plakaty rozpisane
w „Hasagę”

Imu: Kto był na tych plakatach podpiętych?

Imu: Nie pamiętam.

Na tym ogłoszeniu było napisane, ^{aby} wszyscy,
którzy posiadają wyświe wskazywać, zgło-
siali się do „Judenratu” Mowiana, i uasty-
pić wyniszczone jeńców do Palestyny. Inni
ci nie zgłosili i zamordowani 18.3.43.
W dniu 18.3.43. rano obstarwiono getto zawiesz-
niami.

Imu: Czy mi było tam „Schüppa”

Imu: Ja nie potrafię rożnić tych uwolnionych.
W kandydym domu było to poliśca uwolniono-
wa z kawa białym.

Cała inteligencja miasta nie została na
miejscu wawarskim. Wtedy pomordowano,
że do lekarni będzie przeznaczony lekarz
nazwany Winkelmann.

Winkelmann przyjechał, ale nie przeżył.

~~2000~~
Ja o tym nie wiadomości i nie ugotowiłem to.
Oaza inteligentnej rydowskiej rekruta i na
Ryuku wiadomości. Byli tam wyspy,
kobiet i dzieci: Małżonko i wysłan
ustawie w czołku i i se w kierunku kwater-
tamy. Gdy przeszli kółka oluw, z braku
wyłącza niewieści polski i karta wysy-
skim wojcie' ob smech stoją tam egi-
rowal aut. Moji iowa pracowała rosnier-
jako lekarka i była tam wśród tych ludzi,
losował tych ludzi było dużo dzieci: Ja
i niogieranie i razem wigo nie wiedzia-
łem co i na Ryuku dzieci. Kiedy i
młodzieńcem pmyta do mnie jikas' kobieta,
i lora zwraca mi opaskę i szuka i o
ten sposib ob mnie poudziara, pan ool
tej chwili nie jest już lekaniem. To pironnej
chwili wystawem, i ona wawowara, ale potem
dopiero zorientowała i o co chodzi.
Przedko podziękuję w kierunku golni byli
wyspy, leci mi chesano mnie pusić i ool-
cisgnię do oluw. Wysłalił tych ludzi
prowizoro na amuntarz rydowski, ro-
zebrano i tam SS. mami utworzyli spa-
lar, w niogieranie wykopano doły, i tych
ludzi bito i karano im i se w kierunku
dołów. Następnie stulano do spaz i kara-
bim manowago.

Pnas: A to prowadził to akcja na amuntarz?

Sw: Straziło Uberschie.

Pnas: A kto to był Degenhardt?

Sw: To był komendant „Haseagu”

Pnas: A wiuktelmann?

Sw: Główny lekarz.

Pnas: A co śmiałek powie o osk. ryu?

Sw: Dłwiej i domedziatem, i akcja została
zainicjowana i Radomie i se Degenhardt
musi rokka z Radomie pynasie.

SS- uam bali rok sepiem tami, zachowu-
mych ielamym gah kani.

Ekshuanga tyh wrode jui ry adbyta.

Potem ukalato na ogromnie, aby wyspy
tych, ktorych do tej pory na ukrywaję, 1910-
roli na do pracy w „Hasegu” i powodem wy-
dania amnestii: Stawito na baroko owio-
roch, kto re zostaly na amantam roztue-
lone.

Dnaw: Czy to wprostno owaro na w ramach akapi
wymierzenia tydlow?

Sw: Tak jest.

Dnaw: Jakis miang mykiada miadale do tyh
wiodomosci, i te wyzskni polkany proko-
lowy z Radomia ad SSi Polski fihora?

Sw: Myting na tym wyzskni interesowali
i czysto stymuliny ad Degenhardta, i ro-
kany psychologii z Radomia i rozkazy te
musia byc rynkowane.

Osk: Czy w czasie kiedy miadale byt w „Hasegu”
stymul o Komandant Dnawym i trojciowego?

Sw: Tak jest. Od czasu do czasu komandant
Dnawym i trojciowego do karjany kontro-
li pracy.

Osk: Czy w „Hasegu” byt staly predstomciel
Komandanta Dnawym i trojciowego?

Sw: Nie mogz tego powiedziec, poniewaz jako
lekam nie umiem i tymi rzeczami nie
do zajmowa.

Osk: Czy nie wolno w „Hasegu” wopshonyt z
loalruncak te, ktory stale tam predymali

Sw: Wodasam na kontoli.

Osk: Ale wy puebmali stale jako stomkowie iuty
mej.

Sw: Jego doleciadmi powiedziec me mogz. Ja
proszę o sprowadzenie, gdyz kiedy remawaram
w Orystochowie, mi niedwiate o kim mowa
pytaniem na zary czy mi wie kto to jest

